

pričnejo pri človeku v začetku 40 let. Pritisk v glavi, nervoznost, omotica, težko dihanje, občutki tesnobe v srcu, splošna utrujenost, delanežnost, pomanjkanje spanja itd. so prvi znaki, ki se jih nikdar ne more vzeti dovolj resne. Pravočasno in uspešno odstranite vse te nadloge z rednim uživanjem zdravilnega Planinka-čaja Bahovec, ki očisti in razredči kri, tako da ista znova pravilno cirkulira po zopet prožnih žilah. Planinka-čaj razkroja in odstranjuje vse strupene

NEVARNA LETA

in zdravju škodljive snovi, ki se valed lenega preosnavljanja organizma nakopijo v telesu. Telo se zopet osposobi k novemu obnavljanju, k sprejemanju redilnih snovi, to je k novi mladostni energiji. Pričnite še danes in nabavite si v najbližji lekarni pristni PLANINKA-ČAJ BAHOVEC v plombiranih zavitkih po Din 20.— in z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

vilo je v resnici veliko. Socialno-politični odsek Zveze narodov je objavil statistiko samomorov v treh desetletjih sedanega stoletja. Po tej objavi znaša število samomorov od 1. januarja 1901 do 31. decembra 1931 deset milijonov. To ogromno število je vprav tako veliko, kakor število žrtev svetovne vojne.

Protestantovski misijoni. Protestantje, bodisi evropski bodisi ameriški, zlasti poslednji, se mnogo trudijo, da bi poživili svoje misijonstvo. Ni toliko merodajen samoverski nagib, kakor ozir na katolicizem, kateremu bi radi delali konkurenco. Svojim misijonom dajejo protestantje prav velika gmotna sredstva na razpolago. Ako bi katoličani mogli razpolagati s tolikimi sredstvi, bi se katoliško misijonstvo še bolj razmahnilo kot sedaj, ko se mora boriti s pomanjkanjem gmotnih sredstev. Kljub temu, da so protestantovski misijoni v gmotnem oziru dobro preskrbljeni, ne uspevajo tako, kakor je želja vodilnih protestantovskih krogov. Ne samo da ni uspeha, v nekaterih pokrajinah se kaže dnevno rastoče nazadovanje. Tako se godi protestantovskim misijonom v Indiji. V okrožjih Lyalpur in Tangia, ki spadata k škofiji Lahore, so morali protestantje zapreti 12 misijonskih ljudskih šol radi pomanjkanja učencev. Vzporedno s propadom protestantovskega misijonstva se dviga katoliško, ki ga tamkaj vodijo belgijski kapucini. Ti vrli katoliški misijonarji so sprejeli v katoliško cerkev že celo vrsto protestantov. Tudi protestantovski pastori, onosno njihovi otroci, prestopajo v katoliško cerkev. Leta 1932 so se pokatoličili 4 sinovi in hčere protestantovskih pastorej, leta 1933 pa 5. V teh krajih trpijo katoliški misijoni na nedostatku, da pripadajo njihovi katehisti in laični apostoli izključno najnižji indijski kasti (parias) ter da so za delovanje med inteligenco premalo izobraženi.

Sveti mandarin ali iz budizma v katolicizem. Tako so na Kitajskem imenovali gospoda Ju-nai-jena. Pred nekaj leti je bil v vojaški misiji na Francoskem. Potem se je vrnil na Kitajsko, kjer je dosegel visoke časti in službe. Vse to je izvrševal tako, da so ga splošno nazivali »sveti mandarin«. Pripadal je budistični veri, za katero je bil tako vnet, da so ga imenovali kras in podpora budizma, kakor so ga tudi častno nazivali »steber domovine«. Star je bil že 30 let, pa še neoženjen, kar je za te kraje redkost. Prigovarjali so mu, naj se oženi, ter mu ponujali lepe in bogate neveste. Pa ni hotel. V njegovi duši se je vršil čuden proces. Razmere v kitajski domovini so ga ne samo raz-

očarale, marveč globoko užalostile. Nekaj časa ga je spremljala in mučila misel, da bi izvršil samomor, kakor storijo sedaj mnogi kitajski rodoljubi. Pa se je premislil. Odločil se je postati budistični menih ter zapustiti svet in ljudi. Prej pa je sklenil iti na potovanje, da prouči razmere budistične religije po Kitajskem, Japonskem in v Indiji, kjer je domovina te religije. Hotel je spisati zgodovino budizma. Strogo zapupno se je posvetoval s svojim prijateljem iz mladih let, polkovnikom Vincencem Čang-Ven-om, ki sedaj zastopa Kitajsko pri Zvezi narodov. Polkovnik Čang-Ven je svojo vojaško izobrazbo dobil v francoski vojaški akademiji

Saint Cyr pri Parizu ter je postal na Francoskem katoličan. Čang je svojemu prijatelju nasvetoval, naj najprej skrbno preuči katolicizem, preden postane apostol budizma. Ju-nai-jen je nasvet svojega prijatelja izvršil. Vestno je preučeval katolicizem, in posledica je bila, da ni postal budistični menih, marveč je potrkal na vrata katol. samostana »Malih bratov sv. Ivana«. Tam se je pripravil na krst in se sedaj pripravlja na to, da postane katoliški redovnik. Takšna je po opisu vatičanskega lista »Osservatore Romano« življenjska pot »svetega mandarina«.

V Domu duhovnih vaj pri Sv. Jožefu nad Celjem se prične tridnevne oddeljene duhovne vaje za žene v soboto dne 18. novembra, ob 6. uri zvečer. Ravno tako za žene v soboto dne 16. decembra, ob 6. uri zvečer. Za dekleta bodo zaprte duhovne vaje v Domu od sobote dne 2. decembra, ob 6. uri zvečer dalje. (Duhovne vaje trajajo vselej ob 6. uri zvečer prvega dne, nato polni drugi, tretji in četrti dan, ter se zaključijo petega dne zgodaj jutraj. V oznanilu se bo vselej imenoval le prvi, začetni dan s pričetkom ob 6. uri zvečer.) Pridite v obilnem številu, da se odpočijete v samoti in se ohrabrite za nadaljno življenjsko pot!

»Kmetijski list« z dne 31. oktobra piše o volitvah v delavsko zbornico to-le: »Kaj naj reče državna oblast na več ali manj prikriti »javne« nastope z zakonom razpuščenih strank? Nastop teh strank, oziroma njenih delov, ni koristen niti za delavstvo, ni pa tudi v skladu s splošno državno politiko, ki nikakor neče kratiti delavcem njihovih pravic, na drugi strani pa zopet ne more dopustiti, da vodijo razni »voditelji« delavstvo po starih političnih potih, čeprav pod firmo »strokovnih organizacij«. Vsekakor bo treba najti pot, da se stari politiki tudi v delavskih zastopih napravi konec. Delavske zbornice imajo nalogo skrbeti za materialni in kulturni napredek delavstva, ne pa za »svetovne nazore«. S starimi političnimi ostanki je treba povsod enkrat za vselej korenito pomesti in z novo državno politiko bo treba spraviti čimprej v sklad tudi vso ostalo zakonodajo.«

Domačija pogorela. Posestniku Jožefu Miheliču na Grajenšaku pri Vurbergu je pogorela v odsotnosti domačih domačija. Rešili so le živino ter pohištvo.

Uboj tasta pred sodiščem. Dne 4. novembra je obravnavalo mariborsko sodišče naslednji slučaj: Letos dne 15. avgusta je ubil Štefan Lubej, 28letni kovaški pomočnik ter posestnik svojega tasta Simona Pleteršeka na Vrhlogi pri Slov. Bistrici. Omenjenega dne je napadel stari Pleteršek svojega zeta, ker je ta pretepel nezakonskega sina

svoje žene. Lubej je stekel po samokres in je oddal proti tastu tri strele, a ga je zgrešil. Ker ni šlo s kroglo, je ubil zet tasta s kolom in je bil obsojen na 8 let robije. Ubijalec se je izgovarjal s silobranom.

Za pomoč — noži! Na povratku proti domu je naletel ljutomerski vrvar Prinčič s svojim tovarišem na brezposelnega vrtnarskega pomočnika, ki je ležal na tleh. Spravila sta ga na dvorišče njegovega doma. Nekoliko pozneje je šel Prinčič pogledat, da bi zavlekel onemoglega v hišo, ker je že zunaj hladno. Pri lesi pa je prejšnji tuje pomoči potrební planil nanj iz zasede z nožem. Prizadjal mu je par ran na glavi ter mu razrezal klobuk in novo obleko. Ranjenca so spravili v bolnico v Ormož. Napadalec se izgovarja s pijanostjo in da je mislil ob prihodu Prinčiča na dvorišče, da se ga hoče lotiti dejansko kak pretepač.

Napad iz zasede. V noči je bil napaden iz zasede 21letni Franc Kolarič iz Hribovec pri Ptuj. Neznanec je oddal nanj strel iz puške in ga tako ranil, da se zdravi v ptujski bolnici.

Financarjeva puška ni šala! Koncem oktobra sta se podala Prekmurca: posestnik Lorbek in njegov tovariš iz Dedoncev z nahrbtnikoma iz Jugoslavije v Avstrijo, kamor sta nameravala vtihotapiti žganje. Pri prekoračenju meje ju je izsledil avstrijski stražnik, ki je oddal štiri strele v zrak. Presenečena sta odvrгла nahrbtnika in pribežala v gozdlič na avstrijski strani, odkoder sta grozila stražniku s strelji. Izzvani omejni stražar je začel zopet streljati in je smrtno pogodil Lorbeka.

Surovost. Začetkom minulega tedna v noči je bil izvršen od neznancev divjaški napad v Ločkem vrhu pri Sv. Urbanu pri Ptuj na zakonca Franca in Elizabeto Kranjc. Nekdo je razbil šipe na oknu, nakar je šel pogledat hišni

Hočeš srečko brezplačne loterije?

Tedaj si naroči »Naš dom«!

gospodar, katerega so pobili napadalci z motiko do nezvesti. Za možem so se lotili neznanci žene, kateri so celo zlo-mili roko.

Dva vloma ter tatvina obleke in pe-rila. Na Bregu pri Ptujju so odnesli uz-moviči posestniki Mariji Rop obleke in posteljnine za 1000 Din. S ponarejenimi ključi so prišli neznanci v stanovanje posestnika Ignacija Bezjaka v Vurber-gu. Odnesli so mu obleke ter perila za 2000 Din.

Hudo in nevarno se je opekla na očeh in po obrazu pri gašenju apna Ana Drevenšek, žena posestnika pri St. Vidu pri Ptujju.

Pijanost — vzrok smrti. Posestnik Vrečič iz Zankovec v Prekmurju se je vozil okrog po opravkih in se je vračal zvečer vinjen proti domu. Padel je z voza, si prebil lobanjo in izdahnul. Zapuščena žena ter osem nepreskrbljenih otrok.

Nač vse žalesten dogodek ter zločin se je odigral na Hotizi pri Dolnji Len-davi. Brata Štefan in Avgustin Kirec sta ubila z ročico svojega očeta in sta se nato sama javila orožnikom.

Ogenj v predilnici. Zadnjega oktobra zjutraj je nastal ogenj v predilnici fir-me Bergmann in drug v Sp. Lanovžu pri Celju. Delavci so ogenj pogasili, si-ker bi bila šla tovarna. Ogenj je nastal, ker je švignila iskra iz motorja ter je padla na transmisijsko kolo stroja za kosmatanje blaga. Fino zrahljana tka-nina na stroju se je užgala in je bil ta-koj ves stroj v plamenih. Zgorelo je ne-kaj flanela ter barhenta in gonilni jer-men na stroju. Škoda znaša 9300 Din.

Z nožem v trebuh. V celjsko bolnico so spravili težko ranjenega 22letnega krojaškega pomočnika Ludvika Juga z Brega pri Polzei. Dne 29. oktobra zve-čer ga je napadel v Groblji pri St. Pav-lu neznanec na cesti ter ga je zabodel v trebuh in v levo ramo.

Nevaren tič v rokah pravice. Celjski policiji je padel v roke večkrat pred-kaznovani tat 33letni zidar in krojač Rudolf Kržol iz Starega trga pri Treb-njem. Aretirali so ga v stanovanju nje-gove matere na Lavi pri Celju. Živel je baje že pet mesecev v Celju in se je izdajal za nekega Franca Albino. Pri sebi je imel tudi delavsko knjižico na to ime, ki jo je očitno nekje ukradel. Kržol je lani odsedel pet let ječe zaradi tatvin, sedaj pa mora odsedeti še 2½ leti ječe zaradi kraje. Razven tega ga zasledujejo zaradi šestih tatvin. Kržola bodo izročili okrožnemu sodišču v No-vem mestu.

Zginil z denarjem. Trgovec Tomin-šek iz Liboj pri Celju je poslal svojega hlapca z vozom v mesto. Dal mu je za razen nakup 3435 Din. Hlapec je pustil konja ter voz v Petrovčah, vstopil v vlak in popihal z denarjem neznanu kam.

Trojica obsojena radi gnusnega umo-ra. Obširno smo poročali o umoru Amalije Mali, ki se je zgodil letos dne 26. aprila ob 3. uri zjutraj v St. Vidu pri Stični. Na prigovarjanje in s sode-lovanjem moža rajne Andreja je za-klal Amalijo v spalnici v podstrešni sobici Andrejev brat Anton. Sodna ko-misija je ugotovila, da je napadalec

Prav oprano - ostane dolgo kakor novo

lažji kakor da perilo krtačite in mence, ga kuhajte 15 minut. Na milijone kisikovih mehurčkov, ki se jih razvije v raztopini Schichtovega Radiona, požene mil-no peno skozi tkanino, ne da bi ji kaj škodovalo. Tako operete pe-rilo hitro, lepo in prizanesljivo, če redno uporabljate Schichtov Radion.

prerezal žrtvi dvakrat z nožem vrat, na levi strani glavno žilo in ji je priza-djal še 18 lažjih zabodljivcev. Že dne 28. aprila je bil aretiran Anton, ki je pri-znal zločin. Aretirani Andrej je izpove-dal še le v preiskovalnem zaporu v No-vem mestu, da sta se z bratom Tone-m dogovorila glede krvavega de-ja-nja. Oba brata sta valila v preiskavi in pri obravnavi del krivde na Andrejevo ljubico, šiviljo Marijo Golmajer, ki je dala Antonu pred odhodom na umor 200 Din za vlak, Andrejev samokres, nekaj slivovke ter masko za obraz. Ma-rija Golmajer je bila aretirana na do-mu na Golniku in je v preiskavi in na glavni razpravi v Novem mestu trdo-vratno tajila krivdo. Dne 31. oktobra je razglasil novomeški sodni senat trem obtožencem sodbo, po kateri je bil ob-sojen Andrej Mali na smrt na vešalih, Anton Mali na 20 let in Marija Golma-jer na 8 let robije. Golmajerjeva je bila obsojena radi tega, ker je pomagala pri zločinu s tem, da je dala morilcu An-tonu samokres in 200 Din za na pot. Vsi trije obsojenci so dolžni povrniti očetu umorjene Antonu Anžlovarju v St. Vidu pri Stični pogrebne stroške in vsak stroške za sodno postopanje.

Požar. Dne 1. novembra na večer je pričelo goreti na Hujah pri Kranju go-spodarsko poslopje posestnika Janeza Grašiča, p. d. Božiča. Do tal je pogorelo

poslopje, svinjak, šupa, seno ter slama. Da se ogenj ni razširil, gre zasluga ga-silcem. Ogenj je po nesreči zanetil do-mači sin, ki ni prav telesno razvit. Ko se je spravljal zvečer spat na skednju, je prižgal svečo, da bi si zrahljal leži-šče. Gorečo svečo je preveč približal slami, ki se je vnela in je bilo mahoma vse v plamenih. Nesrečnež si je v zad-njem trenutku in z največjo težavo re-šil življenje.

Tatvina v župnišču. Zjutraj, ko je g. župnik maševal, se je pritepel neznan postopač v župnišče na Javorju nad Poljanami na Kranjskem. Izmaknil je župniku 640 Din gotovine, daljnogled in en plašč.

Pogreša se. Z Malečnika št. 26 pri St. Petru niže Maribora je zginila pred enim mesecem slaboumna Kelbič Marija, stara 44 let. Če bi bilo komu kaj znanega o izginuli, naj javi proti nagradi: Simonu Kelbič, viničarju, St. Peter pri Mariboru.

Gasilna društva, pozor! Izšla je knjiga »Gasilstvo in požarna brambra«, obsega vse zako-nite predpise s posebnim ozirom na Dravsko banovino. 230 strani debela knjiga stane sa-mo 24 Din in se naroča v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobit itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Ima pri vas že vsaka hiša Sv. pismo? Ceneje kot po 6 Din, polplato vezan 8 Din in celoplatno vezan 15 Din pa res ni mogoče zahtevati! Organizirajte naročilo! Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Velike lesene jasilice za cerkev zelo ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za grgranje pri bolečinah v vratu, za bolečine pomirjujoča masiranja in obkladke vzemite staro ni preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Hvaležni bodete. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Sadna drevesa v veliki izbiri in po najugodnejših cenah se dobijo pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Zahtevajte ponudbo! 1105

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Sinkovec Anton, Celje, Dečkov trg. 1006

Stoletnica smrti kralja dinamita.

Dne 21. oktobra je minulo 100 let, od-
kar je umrl iznajditelj dinamita in ustanovitelj Noblove nagrade — Alfred Nobel. Nobel, eden največjih iznajditeljev vseh časov, je naklonil svetu darilo, katerega lahko smatramo istočasno kot blagoslov ter prokletstvo. Dinamit je brezdvomno človeku mnogo koristil. Tehnika je z iznajdbo tega razstrelilnega sredstva znatno napredovala. Vendar pa dinamita človeštvo ne uporablja samo za pozidavo splošnega napredka, ampak za — razdejanja. Za gorje Noblove iznajdbe ni odgovoren iznajditelj. Nobel je seve znal v naprej, kako je podaril človeštvu z dinamitom dvorezen meč. Do zadnjega zdihljaja so ga oplazovali dvomi, ali je ravnal pravilno, ko je predal svojo iznajdbo splošnosti, ki jo bo uporabljala za napredek ali v zlo! Starega samotarja je

pogostokrat radi iznajdbe dinamita mučila vest in temu dejstvu je pripisovati tudi njegovo ustanovo, ki služi in bo služila napredku ter miru.

Žaloigra iznajditelja ne tiči v tem, da ni pripeljala iznajdba dinamita do časti ter bogastva njega, pač pa druge; ampak je pri Alfredu Noblu povsem drugega značaja. Nobel je bil pomilovanja vreden zaradi neprestanega dvoma: Ali bo obrnil človek dinamit kot orožje v svoje dobro ali slabo? V svojih neprestanih dvomih se je skušal Nobel tolažiti z dejstvom, da bo strahovitost njegove iznajdbe zmanjšala število vojn. Svetovni mir je skušal pospešiti z ustanovitvijo in vsakoletno podelitvijo celemu svetu znane Noblove nagrade, koje cilj je — mir!

Noblova oporoka je kulturni dokaz prve vrste, je med zapuščinami nepolitičnega značaja najvažnejša in najbolj izvirna ali originalna. Noblova nagrada je najvišje odlikovanje, katerega

lahko postane deležen iznadiatelj ali vodja človeštva.

Nobel je razdelil velike denarne svote med svoje sorodnike. V njegovem lastnoročno napisanem testamentu pa tudi čitamo besede: »Ostanek mojega premoženja se naj uporabi na sledeči način: Vršilec moje zadnje volje naj naloži kapital v sigurne vrednostne papirje in ustvari fond, kojega obresti se naj porazdelijo vsako leto. Nagrade naj prejmejo dela, ki so se izkazala tekom zadnjega leta kot človeštvu najbolj koristna. Letne obresti se naj razdelijo na pet delov: en del je podeliti najvažnejši iznajdbi na polju fizike; drugi del najimenitnejši kemični iznajdbi; tretji del najvažnejši zdravniški novosti; četrti del najboljšemu književnemu proizvodu in peti del onemu delu, ki je tekom enega leta najbolj služilo pobratimiji narodov in zmanjšanju obstoječega števila armad.«

Fredsednik čehoslovaške republike nad 80letni Masaryk jezdi k paradi čet.

V srednjeazijski državi Siam so bili v zadnjem času veliki nemiri. Na sliki vidimo v slamski prestolnici Bangkok oklopni avto, ko brzi po ulicah.

DRUŠTVENE VESTI

Zakaj katoliški časopis?

Katoličani se ne zavedajo dovolj svoje dolžnosti napram katoliškemu časopisu. Kje je razlog za to? Kaj je spričo tega treba storiti? O tem je prav lepo govoril na letošnjem zborovanju francoskega Društva za dober tisk glavni urednik velikega francoskega dnevnika »La Croix (Križ)«, abbe (duhovnik) Merklen. Rekel je med drugim:

»Naši naročniki zelo ljubijo svoj katoliški dnevnik in z veseljem zasledujejo njegov napredek. Kako si naj torej razlagamo, da je njihova propaganda tako mehka. Kadar ljubimo, se ne zadovoljujemo samo z občudovanjem, kadar ljubimo, potem svojo ljubezen raznašamo, potem delamo propagando. Nikoli ne bomo zadosti podčrtavali, da je propaganda za dober tisk najlepša

Ima pri vas že vsaka hiša Sv. pismo? Ceneje kot po 6 Din, polplato vezan 8 Din in celoplatno vezan 15 Din pa res ni mogoče zahtevati! Organizirajte naročilo! Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Velike lesene jasilice za cerkev zelo ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za grgranje pri bolečinah v vratu, za bolečine pomirjujoča masiranja in obkladke vzemite staro ni preizkušeno domače sredstvo in kozmetikum — Fellerjev blagodišeči Elsafluid. Hvaležni bodete. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Sadna drevesa v veliki izbiri in po najugodnejših cenah se dobijo pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Zahtevajte ponudbo! 1105

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Sinkovec Anton, Celje, Dečkov trg. 1006

Stoletnica smrti kralja dinamita.

Dne 21. oktobra je minulo 100 let, od-
zar je umrl iznajditelj dinamita in
ustanovitelj Noblove nagrade — Alfred
Nobel. Nobel, eden največjih iznajditel-
jev vseh časov, je naklonil svetu dario,
katerega lahko smatramo istočasno
kot blagoslov ter prokletstvo. Dinamit
je brezdvomno človeku mnogo koristil.
Tehnika je z iznajdbo tega razstrelilne-
ga sredstva znatno napredovala. Ven-
dar pa dinamita človeštvo ne uporab-
lja samo za pozidavo splošnega na-
predka, ampak za — razdejanja. Za
gorje Noblove iznajdbe ni odgovoren
iznajditelj. Nobel je seve znal v naprej,
kako je podaril človeštvu z dinamitom
dvorezen meč. Do zadnjega zdihljaja
so ga oplazovali dvomi, ali je ravnal
pravilno, ko je predal svojo iznajdbo
splošnosti, ki jo bo uporabljala za na-
predek ali v zlo! Starega samotarja je

pogostokrat radi iznajdbe dinamita
mučila vest in temu dejstvu je pripiso-
vati tudi njegovo ustanovo, ki služi in
bo služila napredku ter miru.

Žaloigra iznajditelja ne tiči v tem,
da ni pripeljala iznajdba dinamita do
časti ter bogastva njega, pač pa druge;
ampak je pri Alfredu Noblu povsem
drugega značaja. Nobel je bil pomilo-
vanja vreden zaradi neprestanega dvo-
ma: Ali bo obrnil človek dinamit kot
orožje v svoje dobro ali slabo? V svojih
neprestanih dvomih se je skušal Nobel
tolažiti z dejstvom, da bo strahovitost
njegove iznajdbe zmanjšala število
vojn. Svetovni mir je skušal pospešiti
z ustanovitvijo in vsakoletno podelitvi-
jo celemu svetu znane Noblove nagra-
de, koje cilj je — mir!

Noblova oporoka je kulturni dokaz
prve vrste, je med zapuščinami nepo-
litičnega značaja najvažnejša in naj-
bolj izvirna ali originalna. Noblova na-
grada je najvišje odlikovanje, katerega

lahko postane deležen iznajditelj ali vo-
dja človeštva.

Nobel je razdelil velike denarne svo-
te med svoje sorodnike. V njegovem
lastnoročno napisanem testamentu pa
tudi čitamo besede: »Ostanek mojega
premoženja se naj uporabi na sledeči
način: Vršilec moje zadnje volje naj
naloži kapital v sigurne vrednostne pa-
pirje in ustvari fond, kojega obresti se
naj porazdelijo vsako leto. Nagrade naj
prejmejo dela, ki so se izkazala tekom
zadnjega leta kot človeštvu najbolj ko-
ristna. Letne obresti se naj razdelijo na
pet delov: en del je podeliti najvažnejši
iznajdbi na polju fizike; drugi del naj-
imenitnejši kemični iznajdbi; tretji del
najvažnejši zdravniški novosti; četrti
del najboljšemu književnemu proizvo-
du in peti del onemu delu, ki je tekom
enega leta najbolj služilo pobratimiji
narodov in zmanjšanju obstoječega šte-
vila armad.«

Fredsednik čehoslovaške republike nad 80letni Masaryk jezdi k paradi čet.

V srednjeazijski državi Siam so bili v zadnjem času veliki nemiri. Na sliki vidimo v slamski prestolnici Bangkok oklopni avto, ko brzi po ulicah.

DRUŠTVENE VESTI

Zakaj katoliški časopis?

Katoličani se ne zavedajo dovolj svo-
je dolžnosti napram katoliškemu časo-
pisju. Kje je razlog za to? Kaj je spričo
tega treba storiti? O tem je prav lepo
govoril na letošnjem zborovanju fran-
coskega Društva za dober tisk glavni
urednik velikega francoskega dnevnika
»La Croix (Križ)«, abbe (duhovnik)
Merklen. Rekel je med drugim:

»Naši naročniki zelo ljubijo svoj ka-
toliški dnevnik in z veseljem zasledu-
jejo njegov napredek. Kako si naj torej
razlagamo, da je njihova propaganda
tako mehka. Kadar ljubimo, se ne za-
dovoljujemo samo z občudovanjem, ka-
dar ljubimo, potem svojo ljubezen raz-
našamo, potem delamo propagando.
Nikoli ne bomo zadosti podčrtavali, da
je propaganda za dober tisk najlepša

oblika modernega apostolata. Vprašajmo se, zakaj se katoličani tako malo zmenijo za prospeh katoliškega tiska. Odgovor je lahek. Oni namreč ne razumejo niti, kaj zahteva od njih vera, niti kaj je to: katoliški tisk. Oni mislijo namreč, da je vera samo božja služba, včasih še vedo, da je vključene tudi nekaj morale. Ti hodi k božji službi, sprejemaj zakramente, ne ubijaj, ne kradi, ne lagaj, ne bodi krivičen. Zakaj bi torej morali brati katoliški tisk, ko pa vera ni več kot samo bogoslužje in morala?! Ti katoličani zunanosti pozabijo, da je vera mnogo več, da je vera vse človeško življenje, da je vera trajno sodelovanje z Bogom, z njegovo cerkvijo, povsod in vsak dan in pri vsakem delu. Katoliški časopis nima nalogo, da »poučuje in zabava«. Katoliški list v prvi vrsti vzgaja in vodi. Nekateri mislijo, da mora časopis samo zabavati in se zgražajo nad tem, da bi se vera, ki je nekaj resnega, vezala s časopisom, ki samo zabava. Ti katoličani se motijo. Čitanje časopisa sploh

ni samo zabava in preganjanje dolgega časa. Časopis je mnogo več, on daje ideje, vriva smernice, polagoma, na tihem, nevidno. Če je časopis slab, njegovo čitanje zastruplja, če je pa dober, bravca čisti in oplemenjuje, včasih ne da bi se sam tega zavedal. Katoliški časopis daje pouk, tudi zabava, toda glavna naloga mu je vplivati na duhovno rast bravca. On brani vero, podira protiverske nauke, raziskuje z lučjo vere in nadnaravnih ciljev vsa dnevna vprašanja in bravcu utira pravilno pot skozi vrvež dnevnih vprašanj. Katoliški časopis nauči bravca katoliško misliti, katoliško čutiti, katoliško živeti, in postaja tako koristen za zdravo življenje v državnem občestvu. Ker so naši bravci mnogokrat o teh resnicah premišljevali, so na svoj katoliški dnevnik ponosni in mi smo na nje ponosni. A kdor ljubi, ne občuduje samo, ampak to ljubezen apostolsko raznaša.

Besede, ki smo jih navedli, veljajo ne samo za francoske razmere, ampak tudi za naše. Zavedajmo se svojih dol-

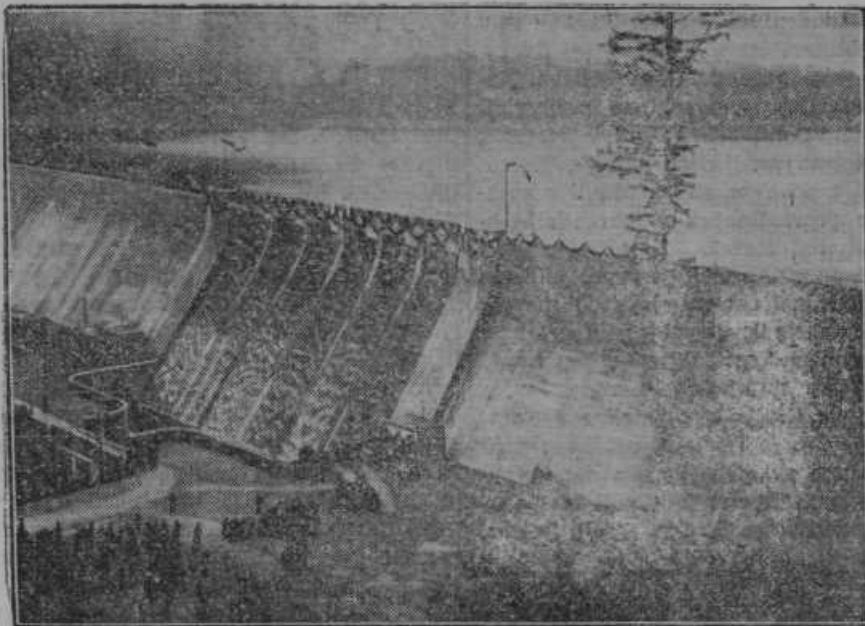

Belo kot sneg in svežeduhteče naj bo Vaše perilo. To lahko dosežete brez vsakega truda in muke, če uporabljate Persil. To odlično sredstvo za pranje se dobiva v vseh trgovinah.

Persil

žnosti do katoliškega časopisja! Leto se nagiba h koncu, treba bo obnoviti naročnino za liste in časnike. Obnovi naročnino vsaki! Ne samo to, agitiraj za katoliški časopis! Pridobi mu novih naročnikov. Mladina, na delo! To delo je najlepša oblika prepotrebne modernega apostolskega dela.

S tiskom sejmo besedo božjo! Kakor pridigujemo vsako nedeljo, tako naj tudi tisk prinaša vsako nedeljo besedo božjo v vaše kraje! Naročutje »Nedelje«! Napravite ji prostor v cerkvi s puščico, kjer jo položite, vsak jo lahko vzame, pa naj daruje za njo, koli' or more, vsaj 10 komadov je bo na tak način gotovo šlo! — Upr. za »Nedelje«, Maribor.

Največji jez na Poljskem je bil dograjen v Vapienici v Zgornji Šleziji.

Potovalni nagon pri žuželkah.

Celi oblaki žuželk se spuste večkrat v značilne višine in nastopijo smrtna potovanja preko pokrajin in morij, odkoder se ne vrnejo nikdar več. Pred 80 leti je obiskal mesto Wismar oblak, katerega so tvorili metulji belini in so pokrili in preplavili celo mesto.

Pred vsem je Afrika prvi del sveta, kjer se izležejo vse mogoče vrste metuljev v milijardnih krdelih. Opazovali so polet metuljev, ki je neprenehoma trajal 72 ur. Metulji so leteli s hitrostjo 12 km na uro in oblak je bil dolg nad 1 tisoč km. Čudno pri metuljem poletu je dejstvo,

Pavel Keller:

14. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Boltežar je godrnjal.

»Torej, če ne bo odnehal pri dvojčkih, se bo nekaj zgodilo, tedaj se spozabim. Noroglav babjek je. Ali ni žalostno — ni dolgo tega, kar ene strupene gobe ni več, Bianke, pa požene nova, še vse bolj strupena.«

»Da, tako se dogaja v gozdu. Lahko pa ste čisto mirni, gospod Boltežar; saj vendar veste, kako pridni in trdni sta deklici pri »Grozdu«.

»Obe ne! Le ena! Ena pa se je hodila sanjati!« —

»Ptički vsi so že prišli, ptički vsi, ptički vsi. Kós in drozg ter ščinkavec, škorček, z njim pa jata vsa. Voščimo veselo leto, samo srečo in obilje.«

Vriskajoči otroški glasovi so silili k nama v sobo.

»Gospodična Grubelnik s svojim razredom,« je rekel Boltežar. »V prosti naravi poučuje prirodopis. Vprašala me je najprej, ker sem pač šolski nadzornik, če sme v urah, ko poučuje prirodopis, iti s svojimi otroki v gozd in na travnik. V gozd že, sem ji rekel, na travnik pa ne; kajti tam bi napravili preveč škode in tako bi se pedagogika in narodno gospodarstvo ne zlagala. In sedaj gre z njimi v naravo. Ali ne pojó lepo ti otroci? Vedno sem zelo cenil lepo petje v svoji šoli. Ali bi šla malo iz hiše in poslušala?«

»Petje?«

»Ne, petje slišiva tudi od tukaj. Poslušala bova, ko bo učila otroke! Kar naprej samo petje ne sme z njimi med prirodopisno uro; to bi ne bilo vzgojno. Le na poti iz šole in nazaj prepevajo. V naravi pa se vrši pouk, vsako stvar jim pokaže na kraju, kjer je, obrazloži jim pogoje rasti in življenja vseh stvari, pové, v kakšnih odnošajih so stvari med seboj, vse — veste — prikroji takole na biologično stran. To je mo-

MLADINSKA PROSLAVA KRISTUSA KRALJA IN 1900LETNICE ODREŠENJA V PTUJU.

V nedeljo dne 29. oktobra so tudi otroci župnije sv. Petra in Pavla v Ptuj na prav slovesen način proslavili praznik Kristusa Kralja in 1900letnico odrešenja. Nad 500 malih živčavov se je ta dan že dosti pred 8. uro zjutraj zbralo v društveni dvorani minoritskega samo stana in so se pripravljali za vstop v cerkev. Ob 8. uri so se v strumnih vrstah podali v lepo okrašeno in vso električno razsvetljeno župnijsko cerkev; najprej mali križarji v svojih paradnih oblekah s praporčki na čelu, za njimi drugi dečki, vsak z belo cvetko. Nato se je za svojim belim praporčkom razvrstila dolga vrsta belocblečenih deklic v venčki, nato pa druge deklice. Obširna cerkev je bila natlačeno polna, razen otrok tudi dobrih staršev ter drugih ljudi, ki so prišli, da se veselijo s svojimi malčki in da z njimi proslavljajo ta lepi praznik. Med sv. mašo je prav ubrano prepeval mladinski zbor, ki se je ta dan prav posebno postavil, ljudje so kar strmeli nad lepim mladinskim petjem. Pred sv. obhajilom je katehet g. p. Konstantin imel kratek govor za mladino »Kristus Kralj in Odrešenik naš«. Po govoru je bilo skupno sv. obhajilo. Prelep prizor je bil, ko se je nad 400 nedolžnih otroških src pri Gospodovi mizi zahvaljevalo božjemu Učeniku za delo odrešenja. Po sv. maši je pred Najsvetejšim mogočno iz otroških grl donela posvetitev presv. Srce Jezusovemu, nakar so zapeli: »Kristus mora kraljevati« in pri »Zahvalni pesmi« se je cela cerkev pridružila otroškim glasovom ter skupno z njimi hvalila »nemogočnega. Za sklep pa so zapeli še mogočno »Povsod Boga«.

Slovesnosti v cerkvi je sledila proslava v društveni dvorani. Pridne otroške roke so dvorano zelo okusno okrasile, ves oder, kjer je bil klp Srca Jez., je bil odet v zelenje in cvetje. Pri proslavi so nastopile male deklice z lepimi in zbranimi deklamacijami. Posebno lepo so deklamirale starejše deklice: Voda, Letonja, Korošec in Simonič. Med deklamacijami je prepeval mladinski zbor deklic, govor je imel g. p. Konstantin »Kristus naj bo kralj otroških src«. Deklice so vprizorile spevoigro »Venčarica«, mala venčarica, naša Mica Vrablova, je izborna igrala svojo vlogo.

Veselih src, radostnih lic so se naši malčki poleg svojih staršev vračali domov, zavedajoč se, da so lepo proslavili dan svojega največjega Prijatelja.

Negova. Praznik Kristusa Kralja smo tako le praznovali: v jutro smo šli k prvi sv. maši in opravili skupno sv. obhajilo fantje in dekleta kat. prosvetnega društva. Potem smo se pa pripravljali za igro: »Mlinar in njegova hči«, ki smo jo vprizorili popoldan. Na sporedu je bil govor, ki ga je govoril g. Mirko Geratich iz Maribora, potem petje in tamburanje. Kljub slabemu vremenu se je udeležilo te proslave Kristusa Kralja precejšnje število ljudi. Ker pa se jih je mnogo dežja ustrašilo in želijo to igro videti, jo bomo na njihovo željo in našo dobro voljo ponavljali v nedeljo dne 12. novembra. Prijatelji mladine, domačini in sosede vabljeni!

Negova. Prosvetno društvo v Negovi ponovi v nedeljo dne 12. t. m., ob treh popoldne, v grajskih prostorih zelo lepo žaloigro »Mlinar in njegova hči«. Prijatelji katoliške prosvete vabljeni!

Gornjigrad. Pred nedavnim smo obhajali jubilej prevzvišenega biseromašnika nadškofa g. dr. Antona Bonaventura Jegliča. Ta dan smo se zbrali v obilnem številu v škofijski dvorani, napolnili smo jo do zadnjega kotička. Nastopilo je tudi 150 pevcev, ki so predvajali koncert. Ko je vstopil prevzvišeni v dvorano, smo ga mi burno pozdravili: »Živijo, biseromašnik!« Dol z o'na pa so ga obsuli s cvetjem. Nato je prevzvišenega v iskrenih besedah pozdravil mal fantek. Za njim je imel govor g. Jamnik. Obrazložil je nam, kaj vse je stori gospod jubilar za slovenski narod. Nato pa je zadonela iz stopetidesetih grl lepa slovenska pesem na čast jubilarja. Tako smo se poklonili očetu slovenskega naroda. — Na praznik Kristusa Kralja smo imeli zopet slovesen dan. Ta dan je imelo Apostolstvo mož in fantov skupno sv. obhajilo. Ta dan so še posebno v obilnem številu pristopili fantje in moške k mizi Kristusa Kralja. Tudi šolska

Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!

mladina je imela ta dan skupno sv. obhajilo. Moške in fantje, le tako naprej! Kateri še niste v Apostolstvu, pristopite, da bo večja armada apostolov. Naj še bo vihar kakoršen hoče, vere iz naših src nam ne more nikdar iztrgati!

St. Vid pri Planini. Na Martinovo nedeljo, to je dne 12. t. m., ob treh popoldne bodo naši igralci vprizorili prav lepo in zanimivo igro »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je posneta po povesti znanega in priljubljenega pisatelja J. Spilmana, pred par leti pa je izhajala kot igra v »Našem domu«. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novega prapora Marijine družbe. Na svidenje v obilnem številu!

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno 32 Din,
polletno 16 Din,
četrtletno 9 Din.

Sežiganje mrličev na otoku Bali.

Bali je manjši otok Sunda skupine, ki leži vzhodno od velikega otoka Java pod Indijo. Na omenjenem otoku je po dnevu 40 stopinj C, po zahodu solca pa začne pihljati hladnejši veter in na večer se grejejo ljudje ob ognju in v noči se zavijajo v volnene odeje. Bali je ovenčan z vsemi južnimi krasotami. Tamkaj je videti gozdove kokos-palm, riževa polja, zelene travnike in ognjenike, ki bluvajo žarečo lavo. Na otoku bivaajo zadovoljni ljudje, ki ne poznajo danes tako hude borbe za vsakdanji kruh, saj ni med njimi niti enega berača. Zemlja je tolikanj rodovitna, da je prebivalstvu izraz »lakote« ali »pomanjkanja« nekaj povsem tujega. Presrečno ljudstvo, ki ne pozna gospodarske krize in ne strankarske politike!

Glavno je Baličcem vera. Vsa njihova dejanja so osredotočena v cilj: zadovoljiti bogove. Sosedno Javo je preplaval

derna metoda, kakor so jo učili znani preosnovatelji.

»Saj ste strašansko izvedeni v teh stvareh, gospod Boltežar!«

»Hm! Priznati moram, da mi je gospodična Grubelnikova včeraj malo predavala o tej reči; sicer pa, kot šolski nadzornik moram vedeti kaj reči. Ali bova torej šla in malo poslušala?«

»Jaz vendar ne; jaz ne smem!«

»Kako da ne? V svoji šoli vendar lahko vsakemu, komur hočem, dovolim, da posluša. Če lahko pustim, da gledate, kako seje moj hlapec ječmen, potemtakem tudi lahko pustim, da poslušate, kako moja učiteljica poučuje otroke pri rodopis. Ali pa se morebiti ne zanimate za to?«

»Zanimalo bi me zelo, toda motil bi pouk.«

»No, no, saj vendar ne boste brbrali vmes, ali drsali z nogami, ali pa metali papirnatih kroglic, kakor delajo to drugi razposajenci. Ne delajte praznih izgovorov in pojdite z menoj! Vtepel sem si v glavo. Če kdaj svoje nadzorništvo radi pomanjkanja časa ali radi pomanjkanja zanimanja do denarnega dobička (ta reč mi

namreč, če prištejem vse izdatke, prinese letno 48 dinarjev) — če torej slečem kdaj svoje pedagogične in nadzorniške hlače, boste lahko moj naslednik. Zaenkrat pa je kar veselo. In sedaj pojdiva! Če sva že skupno igrala uradnega predstojnika in komisijo radi umora in požiga, sva lahko skupno tudi šolska oblast.«

In res me je vzel s seboj.

Erika je moje zmedene besede, katere sem ji rekel v opravičilo, da neupravičeno posegam v njen posel, sprejela s prostodušno prisrčnostjo. Kaka razstava šolska ura pač ni, je rekla, toda škodo bom trpel jaz sam. Gospoda Boltežarja pa je sprejela s spoštovanjem, ki se spodobi predstojniku, in opazil sem, da je bila celo malo razburjena, ker bo morala učiti »pod nadzorstvom«.

Bilo pa je kar srčkano. Otroci so počasi in vladno hodili s svojo učiteljico, imenovali so posamezna drevesa v gozdu z imeni, ponavljali, kar so nedavno slišali o mačicah in brstju in so

da radi letijo proti vetru, frčijo preko morja, krenejo proti severu, odkoder se več ne vrnejo.

Kronika poroča tudi o drugih vrstah žuželk, ki so že nastopile v oblakih in plašile človeka. Maja l. 1880 je letel preko Varšave roj kačjih pastirjev. Polet je trajal tri dni. Na tisoče žuželk se je zagnalo ob šipe hiš in pokrilo s svojimi telesai mestne ulice.

Znani so roji potujočih kačjih pastirjev, katere so opazovali od 30. junija do 3. julija l. 1917 v Nemčiji pri Halle, Merseburgu ter Weissenfelsu. L. 1921 se je podala na pot nepregledna povodenj golazni, kateri pravimo